

Valio jätti lokakuun alussa Kilpailu- ja kuluttajavirastolle ehtomuutos-hakemuksen, jossa se hakee helpotusta niin sanottuun Kivi-maitovelvoitteeseen.

Valio joutuu myymään kilpailijoilleen 185 miljoonaa litraa tuottajiltaan hankkimaansa maitoa vuodessa.

Yhtiön mukaan tilanne Suomen maitomarkkinoilla on muuttunut niin paljon, ettei tälle velvoitteelle ole enää perusteita.

Velvoite määrettiin Valiolle vuosituhannen alussa, kun Osuuskunta Maito-Pirkka, Kainuun Osuusmeijeri ja niiden markkinoityhtiö Aito Maito siirtyivät Valioryhmään.

Kilpailuvirasto katsoi silloin, että Valion asema raakamaitomarkkinoilla vahvistui kaupan yhteydessä entisestään ja kilpailu estyi.

Se määräsi Valiolle yritys-kauppaehdon: sen on myytävä kilpailijoilleen omakustannushintaan 150 miljoonaa litraa maitoa vuodessa.

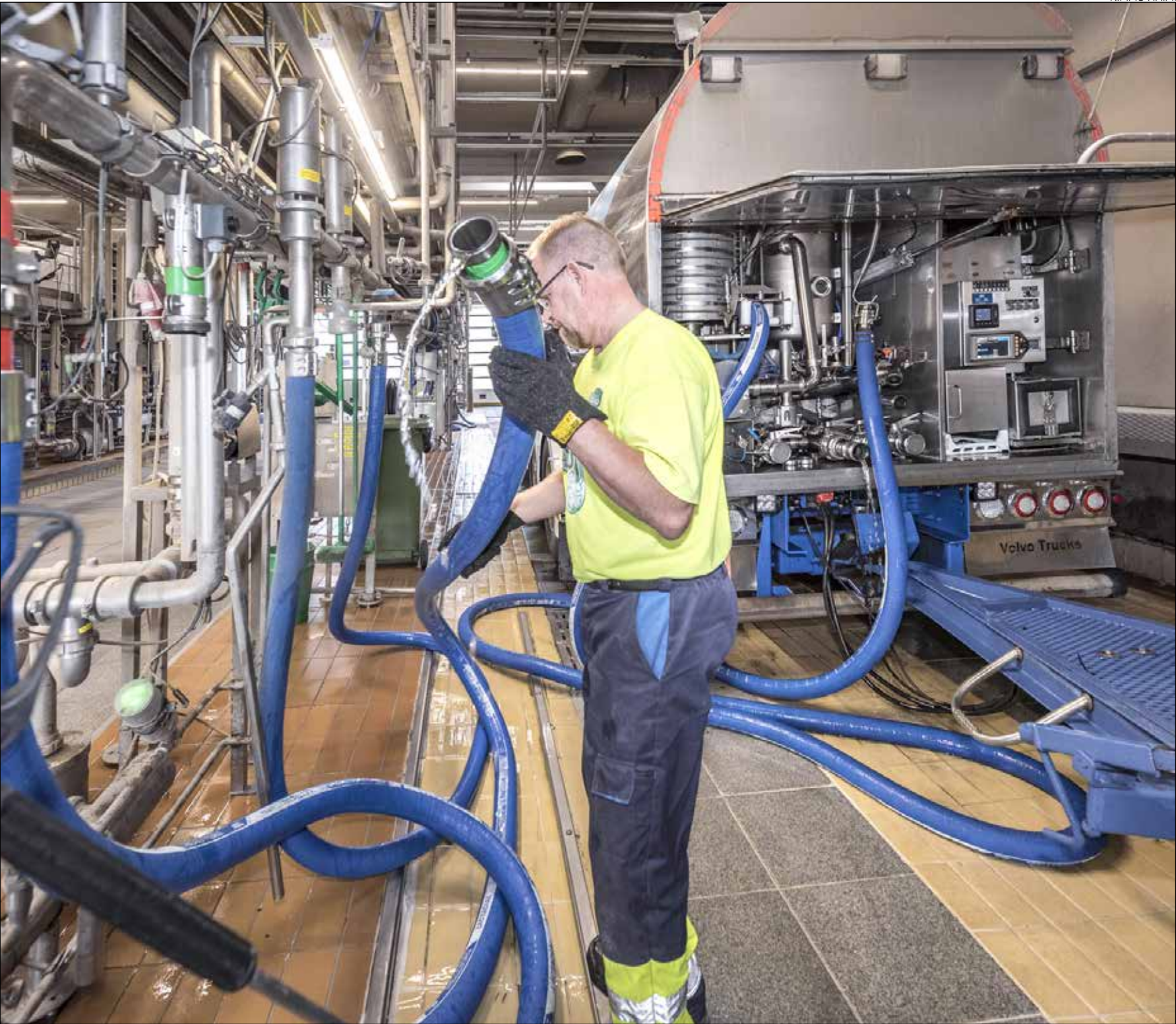
Määrä nousi lähes 10 prosenttiin

Kiintiömaidon määrä kasvatettiin 185 miljoonaa litraan vuonna 2004, kun Valio hankki Meijeriosuuskunta Milkan juustoliiketoiminnan Vöyrissä. Kilpailuviraston nimen mukaan Kivi-maidoksi kutsutun maidon määrä nousi lähes 10 prosenttiin valiolaisen maidon määrästä.

Valion mielestä Kivi-maito vääristää kilpailutilannetta: valiolaiset meijerit joutuvat keräämään tuottajiensa maidon kaikissa tilanteissa, mutta kilpailijat voivat ostaa Kivi-maitoa silloin, kun niille sopii.

Valio vetoaa markkinoiden muuttumiseen

Lain mukaan yrityskauppa-ehtoja voidaan muuttaa tai ne voidaan poistaa, jos markki-

KIMMO HAIMI

Valio: Emme tiedä, mikä Lex Valio on

”Emme tiedä, mikä Lex Valio on”, toteaa Valion toimitusjohtaja **Annikka Hurme**.

Lex Valiosta puhuttiin paljon hallitusneuvottelujen yhteydessä. Lehtitietojen mukaan kyseessä oli pyrkimys muuttaa kilpailulakia siten, että Valion kilpailupaineet helpottaisivat. Iltalehhti nimesi hankkeen Lex Valioksi.

Hurmeen mukaan Valio ei ole ollut missään tekemisissä kilpailulain muutosta koskevan valmistelun kanssa eikä yhtiössä edes tiedetä, mistä hankkeesta on kyse.

”Keskustelussa ja kommenteissa menee usein sekaisin kolme asiaa: EU:n kilpailulaki, Valiolle vuonna 2000 asetettu yritys-kauppaehto ja KHO:n käsittelyssä oleva maidon hinnoittelun liittyvä saalistushintasyytös”, Hurme toteaa. ”Mihinkään näistä Valio ei halua eikä tarvitse erityiskohtelua vaan ainoastaan tasavertaiset kilpailuedellytykset.”

Ainoa Valion kilpailulakiin ehdottama muutos on, että yrityskauppoihin liittyvät ehdot olisivat tulevaisuudessa määräaikaista, hän kertoo.

SATU LEHTONEN

Marko Hemming pesi tiistaina Valion Riihimäen tehtaalla autoa, jolla oli tuonut Forssan, Tammelan, Humpilan ja Jokioisten alueelta keräämänsä maitokuorman. Valio joutuu myymään osan tuottajiltaan keräämästään maidosta omakustannushintaan kilpailijoille.

Taurula ei vielä osaa arvioida, miten asiassa käy. ”Perehdymme ensin kunnolla asiaan, käymme asioita Valion kanssa läpi ja kuulemme muita markkinatoimijoita.”

Hänen mukaansa tämän-

SATU LEHTONEN

Valio esittelee elintarvikelan messutapahtumassa Anugassa maailman ensimmäiset kokonaan laktoosittomat maitojauheet. Kuluttajapakettujen maitojauheiden kohdemarkkinat ovat Lähi-idässä ja Aasiassa.

MAARIT UBER

Uusi hakemus on hänen mukaansa lievempi: ”He olisivat valmiit toimittamaan kiintiö-maitoa pienimmille toimijoille ja isompienkin toimijoiden osalta valmiita pitkään siirtymäikaan.”

Valion hankintaosuus laskenut ja kaupan omat merkit vallanneet alaa.

Voi ratketa kevääseen mennessä Viimeksi Valio jätti Kivi-mai-

toa koskevan ehtomuutos-hakemuksen neljä vuotta sitten, tutkimuspäällikkö **Maarit Taurula** Kilpailu- ja kuluttajavirastosta kertoo. Silloin yritys haki Kivi-maitoehdon poistamista kokonaan.

» **Viennillä on jatkossa entistä tärkeämpi rooli Valion kasvun ja menestyksen kannalta.**

TUOMAS SALUSJÄRVI

pahtumassa Anugassa Kölnissä lokakuussa.

Vientiin suunnitellut maidot ovat iskukuumennettuja ja säilyvät siten useita kuukausia. Aasian markkinoidaan maitojauheita, sillä siellä nestemäinen maito on tapana valmistaa liukenevasta maitojauheesta.

Kilpailussa Valio pärjää tarjoamalla jotain sellaista, mitä muilla yrityksillä ei ole, Salusjärvi sanoo. Hinnalla ei pystytä

Tuomas Salusjärvi sanoo.

”Nyt haemme merkittävää kasvua kansainvälisiltä kuluttajamarkkinoilta. Viennillä on jatkossa entistäkin tärkeämpi rooli Valion kasvun ja menestyksen kannalta.”

Valio esittelee nyt ensimmäistä kertaa kuluttajatuotteitaan maailmanlaajuisesti. Valion laktoosittomat maitojuomat ja maitojauheet ovat esillä ruoka-alan suurimmassa messuta-

Pietarilaiset kuluttajat kaipaavat aitoja Valion tuotteita

PIETARI

Kierros pietarilaisissa ruoka-kaupoissa paljastaa, että Valion tuotteiden valikoima on pienentynyt murto-osaan reilun vuoden takaisesta. Kaupoissa esillä olevasta tarjonnasta ainoastaan marjakeitot on tuotu Suomesta.

Tuotannon muuttaminen paikalliseksi ei miellyttä pietarilaiskuluttajia. Suomalaisuudella on Pietarissa suurempi arvo kuin Moskovassa, jossa Suomi tunnetaan huonosti. Valion Venäjällä valmistettuja tuotteita myydään maan suurkaupunkien lisäksi myös eräissä muissa IVY-maissa.

Pietarin keskustassa ruokaostoksiaan tekevän **Irina Tshernetsovan** mielestä Valion Suomessa valmistetuille tuotteille ei löydy maasta todellisia kilpailijoita. Hän lisää saman hengenvetoon, että yhtiön paikallinen tuotanto ei maistu yhtä hyvältä kuin Suomessa tehty.

”Jotkut ovat alkaneet ostaa Galaktikassa valmistettujen tuotteiden sijaan Danonea”, Tshernetsova tietää.

Valiota monin verroin suurempi Danone on toiminut maassa 1990-luvulta ja paikallistanut tuotantoaan voimakkaasti.

Suomeen

kerran kuukaudessa

Tshernetsova kaipaava etenkin suomalaista voita, maitoa, juustoja ja pikkujugurtteja. Helppoin tapa saada haluamansa on ajaa Suomeen ruokaostoksille kerran kuukaudessa.

Tshernetsova kävi Lappeenrannassa ja Helsingissä välillä kolmekin kertaa kuussa silloin, kun rupla oli vahva.

Venäläiset arvostavat hapanmaitotuotteita suomalaisia enemmän. Kefiiri-, rahka- ja smetanatarjonta on laajaa.

Tshernetsova toivoo Valion panostavan jatkossa etenkin rahka- ja juustovalikoimaansa. Venäjällä jakeluketjut ovat monimuotoisia ja kilpailevia kauppakettuja on lukuisia. Eri kauppojen meijerituotteiden valikoimat voivat poiketa toisistaan huomattavasti.

Kalliit

ruokakaupat suosivat

Vierailu tyylikkäässä kaupakeskuksessa sijaitsevassa Lend-marketissa osoittaa, että paras valikoima Valion tuotteita löytyy kalliimmista ruokakaupoista.

Myymäläpäällikkö **Svetlana Pavlova** kertoo pettyneensä Valion sopimustuotantona val-

mistuttaman voion laatuun.

”Koostumus on ilmoitettuun rasvapitoisuuteen nähden liian kysyntä on Venäjällä suurta, sillä venäläismeijerit eivät niitä valmista.

Paikalliset maitoallergikot ehtivät nauttia ulkomaisista laktoosittomista herkuista vuosia, ennen kuin vastapakotteet alkoivat viime vuoden elokuun alussa. Laktoosittomat maitotuotteet poistettiin Venäjän elin-

Pavlovan mukaan yksi selitys venäläisten meijerituotteiden suomalaista huonommalle maulle löytyy maitojauheesta. Laadukkaasta maidosta on pulaa, ja tuoretta maitoa korvataan herkästi sivumaun jättävällä maitojauheella.

MAARIT UBER

Valion Suomessa valmistetuille tuotteille ei löydy Venäjältä todellisia kilpailijoita, sanoo Pietarin keskustassa ruokaostoksiaan tekevä Irina Tshernetsova.

PIETARI

Laktoosittomien tuotteiden kysyntä on Venäjällä suurta, sillä venäläismeijerit eivät niitä valmista.

Paikalliset maitoallergikot ehtivät nauttia ulkomaisista laktoosittomista tuotteista vuosia, ennen kuin vastapakotteet alkoivat viime vuoden elokuun alussa. Laktoosittomat maitotuotteet poistettiin Venäjän elin-

tarvikkeita koskevalta pakotelistalta alle kuukaudessa. Sen jälkeen Valio on onnistunut viemään maahan ainoastaan pienen määrän niitä.

Venäläisviranomaiset ovat väittäneet löytäneensä Valion laktoosittomista tuotteista laktoosia ja tetraasyklini-antibioottia, jota ei käytetä maidon tuotannossa Suomessa.

Suomesta saapuneille kulje-

tuksille lupia antaneiden viranomaisten toiminta on ollut niin hidasta, että tuotteet eivät ole ehtineet tuoreina kauppaan.

Venäjän eläinlääkintä- ja kasvinterveyslaitos Rosselhoz-nadzorin mukaan maahan on tuotu tänä vuonna tuhansia tonneja laktoosittomia valmisteita muista maista.

Venäjän maatalousministeriö on ryhtynyt valmistelemaan

laktoosittomien maitotuotteiden tuonnin rajoittamista. Aloitteen takana on paikallinen maidontuottajien liitto, joka vaatii laktoosittomien tuonti-tuotteiden rekisteröimistä terveysvaikutteiksi.

Sekä Venäjä että länsimaat ovat jatkaneet toisiaan vastaan määräämiensä pakotteiden voimassaoloa.

MAARIT UBER

Tiina Perho MTK:n johdon erityisavustajaksi

Kasvatustieteiden maisteri **Tiina Perho** on aloittanut MTK:n johdon erityisavustajana tällä viikolla. Hänen toimenkuvansa kuuluu muun muassa asioiden taustoittamista sekä yhteydenpitoa eri sidosryhmiin.

Perho on työskennellyt aiemmin muun muassa **Petteri Orpon** (kok.) erityisavustajana tämän kaudella maa- ja metsätalousministeriössä sekä euro-parlamentaarikko **Ville Itälän** (kok.) avustajana Brysselissä kuusi vuotta muun muassa silloin, kun Itälä oli maatalousvaliokunnassa varajäsenenä.

”Olen alkujaan maatalon tytö, ja maataloustausta kulkee aina mukamani. Nyt on kiinnostavaa syventää sitä tietoutta ja katsoa asioita jälleen uudesta näkökulmasta”, Perho kuvailee.

Hän itsekin on tehnyt työtä maatalousyrittäjänä yli 20 vuotta Loimaalla, Varsinais-Suomessa.

”Sukupolvenvaihdos on jo tehty. Poika pitää nyt tilaa”, Perho kertoo.

RIITTA RYNNÄNEN

MTK:n osin omistamaan Kivitippuun vastaanotto-keskus

Lappajärvellä Etelä-Pohjanmaalla sijaitsevaan hotelli Kivitippuun avataan lähipäivinä turvapaikanhakijoiden vastaanotto-keskus. Asiasta sovittiin syyskuun lopulla.

Kivitipun omistaa Lomayhtymä Finland Oy, jonka puolestaan omistaa Lomayhtymä ry. Yhdistyksen jäseniä ovat keskustan puoluejärjestöt sekä MTK.

Hotellissa on aiemmin järjestetty muun muassa Raha-automaattiyhdistyksen tukema lomatoimintaa.

Viime vuosina yhtiö on kuitenkin ajautunut taloudellisiin vaikeuksiin.

Kivitipun toimitusjohtajan **Henry Paasikiven** mukaan vastaanottokeskuksen perustaminen oli ainoa vaihtoehto jatkaa yrityksen toimintaa.

NIKLAS HOLMBERG

Työttömyys-turva lyhenee

Hallitus on päättänyt lyhentää ansiosidonnaista työttömyys-turvaa sadalla päivällä.

Asiaa linjasi tänään talouspolitiitien ministerivaliokunta.

Ansiosidonnaisen työttömyys-turvan yleinen kesto lyhenee 500:sta 400 päivään.

Alle kolmen vuoden työhistorialla ansiosidonnaisen kesto lyhenee 400:sta 300 päivään ja yli 58-vuotiailla se säilyy 500 päivässä.

Ansiosidonnaisen työttömyys-turvan tasoon ei olla puuttumassa.

”Päätönsä on, että lyhennetään kesto, tasoon ei puututa”, pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) kertoo.

Lisäksi tarkoituksena on pidentää omavastuuaikaa viidestä seitsemään päivään ja alentaa työllistymistä edistävien palvelujen osalta maksettavaa korotettua ansio-osaa.

Kansanedustaja **Juhana Vartiainen** (kok.) twiittasi tiistaina aiheesta twitter-tilillään.

”Ansiosidonnaisen työttömyys-turvan uudistus laskee rakenteellista työttömyyttä, ehkäpä noin 0,3–0,4 prosenttiyksikköä.”

Hallituksen esityksen on määrä valmistua ensi keväänä, ja leikkausten on tarkoitus tulla voimaan 2017 alusta.

JUKKA KOIVULA